

บทที่ 5

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตีความสินค้าชนิดเดียวกัน ในมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด

5.1 ประเด็นการกำหนดคำนิยามและการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของแกตต์และองค์การการค้าโลก

ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด 1994 มีวัตถุประสงค์สำคัญที่ต้องการให้ประเทศสมาชิกทำการค้าอยู่บนหลักพื้นฐานของการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน(fair competition) เมื่อประเทศใดประเทศหนึ่งทำการทุ่มตลาดซึ่งเป็นการกระทำทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม แกตต์และองค์การการค้าโลกประสงค์ที่จะหาทางออกช่วยเหลือเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยการอนุญาตให้ประเทศที่ได้รับความเสียหายจากการทุ่มตลาดดังกล่าวดำเนินการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดเป็นรายประเทศ การอนุญาตให้เก็บอากรในลักษณะดังกล่าวถือเป็นข้อยกเว้นหลักปฏิบัติทั่วไปเรื่องหลักการไม่เลือกปฏิบัติ(Non-Discrimination Principle) ดังนั้นการจะใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดแก่ประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการดังกล่าวอย่างระมัดระวัง โดยแสดงให้เห็นว่าการทุ่มตลาดเกิดขึ้นและทำให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศผู้นำเข้าที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันนั้น¹

การพิจารณาเรื่องสินค้าชนิดเดียวกัน(like product)เป็นเสมือนหนึ่งประตูทางเข้าสู่กระบวนการพิจารณาใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด ด้วยความกังวลว่าประเทศสมาชิกจะใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดอย่างผิดวัตถุประสงค์ ในลักษณะการใช้เป็นเครื่องมือในการปกป้องทางการค้า(trade protection) ผู้ร่างความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดจึงได้กำหนดคำนิยามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน

¹John H. Jackson, "Dumping in International Trade : Its Meaning and Context," in *Antidumping Law and Practice : A Comparative Study*, eds. John H. Jackson and Edwin A.Vermulst(Harvester Wheasheaf Press, 1989), p.4.

โดยใช้ภาษาในลักษณะที่ตีความอย่างเคร่งครัด² โดยเน้นให้พิจารณาสินค้าชนิดเดียวกันจากสินค้าที่เหมือนกันอย่างแท้จริงโดยพิจารณาจากปัจจัยทางกายภาพเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการโต้สวนการทุ่มตลาดได้เริ่มต้นและมีการใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นเกิดขึ้นอย่างแท้จริงเท่านั้น เมื่อเวลาผ่านไป จะเห็นได้ว่าคำนิยามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันภายใต้ความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดไม่สอดคล้องกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงไปของโลก และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้า (Commercial Reality)³ เนื่องจากสินค้าในปัจจุบันมีความหลากหลายและมีพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้สินค้าที่แข่งขันกันในตลาดนั้นไม่ได้พิจารณาจากด้านลักษณะทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น หน้าที่การใช้งาน ราคา ความเข้าใจของผู้บริโภค

สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงจุดด้อยดังกล่าว คือ การที่บริษัทผู้ผลิตสินค้าอาศัยช่องว่างของคำนิยามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน เพื่อหลบเลี่ยงการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด ซึ่งเป็นปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าควรจะจัดการกับปัญหาดังกล่าวอย่างไร จะขยายขอบเขตการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันออกไปให้รวมถึงสินค้าที่ไม่มีความเหมือนกันอย่างแท้จริง และในบางครั้งอาจไม่สามารถจะใช้ทดแทนกันได้ เช่นระหว่างสินค้าสำเร็จรูปกับสินค้าที่ผลิตสำเร็จแล้วควรจะเป็นสินค้าชนิดเดียวกันหรือไม่ รวมทั้งกรณีสินค้าที่มีการพัฒนาขั้นต่อไปจากสินค้าที่ถูกเก็บอากรการทุ่มตลาดอยู่เดิม ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยองค์การการค้าโลก นอกจากนี้ยังมีบางประเทศ เช่นสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปได้มีการกำหนดกฎหมายตอบโต้การหลบเลี่ยงการเก็บอากรทุ่มตลาดมาใช้ชื่อเช่นกัน ซึ่งกระบวนการต่างๆยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้การใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดในปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางการแข่งขันหรือไม่

² Rex J. Zedalis, "A Theory of the GATT "Like" Product Common Language Case," *Vanderbilt Journal of Transnational Law* (March 1994) : 69.

³ Stewart Abercrombie Baker, "'Like' Products and Commercial Reality," in *Antidumping Law and Practice : A Comparative Study*, eds. John H. Jackson and Edwin A. Vermulst (Harvester Wheasheaf Press, 1989), p.287.

นอกจากนี้สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องของการกำหนดค่านियามดังกล่าวคือ การตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ซึ่งส่งผลให้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดกลายเป็นมาตรการที่มีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน จนอาจก่อให้เกิดเป็นการบิดเบือนทางการค้าได้ ดังจะเห็นได้จากแนวการตีความของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

5.2 การพิจารณาเปรียบเทียบการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันระหว่างสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา

เมื่อศึกษาแนวการตัดสินจากคดีที่ผ่านมาของสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันมากในแนวทางการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน ทั้งที่ในการกำหนดค่านियามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของทั้งสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาต่างใช้แนวทางการร่างกฎหมายมาจากความตกลงว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด 1994 แต่มีแนวทางในการตีความแตกต่างกันอย่างมาก กล่าวคือ แม้ว่าทั้งสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาทำการตัดสินว่าสินค้าใดเป็นสินค้าชนิดเดียวกันจากการพิจารณาปัจจัยหลายประการประกอบกัน แต่ภายใต้การตีความของประเทศสหรัฐอเมริกา มีการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันว่า สินค้าภายในประเทศมีความเหมือนกับสินค้านำเข้าภายใต้การไต่สวนหรือไม่นั้น เป็นการตีความโดยเน้นในเรื่องลักษณะการใช้มากกว่าการพิจารณาลักษณะภายนอกของสินค้า ในขณะที่สหภาพยุโรปใช้หลักเกณฑ์ในการตีความตามตัวอักษรที่ปรากฏตามค่านियามเป็นหลัก กล่าวคือ สินค้าภายในประเทศที่จะมีความเหมือนกับสินค้านำเข้าภายใต้การไต่สวนจะต้องมีความเหมือนกันอย่างมากในลักษณะทางกายภาพ⁴

แม้ว่าการตีความในประเด็นสินค้าชนิดเดียวกันจะได้มีการเสนอแนะจากคณะทำงานในปี 1975 ที่ให้แนวทางว่าการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันนั้นจะต้องตีความไปในแต่ละคดี ทั้งนี้เนื่องจากธรรมเนียมของผู้บริโภคในแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ย่อมส่งผลให้การพิจารณาแตกต่างกันได้ในแต่ละประเทศ และกระบวนการพิจารณาไต่สวนการใช้มาตรการตอบโต้

⁴ ยาวโรจน์ กลิ่นบุญ, “ผลทางกฎหมายของความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 (การทุ่มตลาด) ต่อกฎหมายเศรษฐกิจไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), หน้า 71.

การทุ่มตลาดก็เป็นสิทธิที่แต่ละประเทศจะพิจารณาแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามการที่มีการตีความแตกต่างกันนี้ก็ส่งผลกระทบต่อประเทศผู้นำเข้าที่ต้องถูกโต้สวนว่าทำการทุ่มตลาด เนื่องจากการได้สวนเป็นมาตรการฝ่ายเดียวของประเทศผู้นำเข้า ย่อมเป็นธรรมดาที่จะทำให้ประเทศผู้ส่งออกมีโอกาสเสียเปรียบมากกว่า หากรวมทั้งการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่ไม่แน่นอนและไม่อาจคาดหมายได้ ย่อมส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อประเทศผู้ส่งออก และย่อมเกิดคำถามต่อมาได้ว่าอะไรเป็นเส้นขีดแบ่งระหว่างการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศผู้นำเข้าจากการทุ่มตลาดที่ไม่เป็นธรรม หรือเป็นการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศที่มากเกินไปจนทำให้ไม่เป็นการค้าโดยเสรี

คดีที่เป็นตัวอย่างการเปรียบเทียบการได้สวนการทุ่มตลาดที่แตกต่างกันระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปได้เป็นอย่างดี คือ คดีเส้นใยสังเคราะห์เส้น (Polyester Staple Fibers : PSF) โดยแนวทางการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศสหรัฐอเมริกาในคดีเกี่ยวกับการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดในสินค้าเส้นใยสังเคราะห์เส้น มีการตัดสินว่าเส้นใยสังเคราะห์เส้นที่ไม่มีการทอ(PSF non-woven) ไม่ใช่สินค้าชนิดเดียวกันกับเส้นใยสังเคราะห์เส้นที่ใช้ทำพรม(PSF use to make carpets) และเส้นใยสังเคราะห์เส้นที่มีการปั่น(PSF uses for spinning) ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าทั้งสองกลุ่มมีการใช้ขั้นสุดท้าย(end use)ที่แตกต่างกัน⁵ ในขณะที่สหภาพยุโรปมีแนวทางการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันในคดีเกี่ยวกับเส้นใยสังเคราะห์เส้นมาอย่างสม่ำเสมอว่า เส้นใยสังเคราะห์เส้นทุกชนิดถือว่าเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน⁶

⁵ Initiation of Anti-Dumping Investigation: Certain Polyester Staple Fibers from Republic of China, Taiwan 64 Fed.Reg.A 580-839,A-583-833(Apr.29,1995)

⁶ Commission Regulation No 2904/91,O.J.L 276/7,at 13(1991) Import Anti-Dumping Certain Polyester Yarns Originating from Taiwan, Indonesia, India, Republic of China, Turkey; Council Regulation No.1728/99 O.J.L/204 at 3(1999) Import Anti-Dumping Synthetic Stable Fibers of Polyester from Berarus. ในการยื่นคำร้องเรียนคดีดังกล่าว ผู้ส่งออกบางส่วนรวมทั้งผู้นำเข้าสินค้ามีความต้องการที่จะแยกพิจารณาระหว่างเส้นใยสังเคราะห์ซึ่งมีลักษณะทางเคมีเฉพาะ เช่น เส้นใยสังเคราะห์ทอไฟหรือเส้นใยสังเคราะห์ทอสองชั้น ให้แยกการพิจารณาออกจากเส้นใยสังเคราะห์ทั่วไป เนื่องจากเส้นใยสังเคราะห์ดังกล่าวมีราคาสูงกว่าเส้นใยสังเคราะห์ทางเคมีทั่วไป แต่คณะกรรมการปฏิเสศคำกล่าวอ้างดังกล่าว เนื่องจากเส้นใยสังเคราะห์ทางเคมีดังกล่าวนั้นมีลักษณะทางกายภาพ หน้าที่ การนำไปใช้เหมือนกัน

จากคดีตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการทุ่มตลาดซึ่งกระทำโดยประเทศเดียวกัน ในสินค้าชนิดเดียวกัน แต่เมื่อมีการตัดสินโดยประเทศผู้นำเข้าสองประเทศกลับแตกต่างกัน ซึ่งผลจากคดีดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจุดอ่อนของการกำหนดค่านิยามของเกตต์ ทำให้เห็นได้ว่าการที่พิจารณาว่าจะถูกใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือไม่นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับการกระทำการทุ่มตลาดหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างการทุ่มตลาดกับความเสียหายแล้ว ยังขึ้นอยู่กับกระบวนการไต่สวนและแนวความคิดขององค์กรไต่สวนของแต่ละประเทศด้วย

5.3 ผลดี-ผลเสียของแนวการตีความของสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา

5.3.1 สหภาพยุโรป

การตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของสหภาพยุโรปยังคงยืนยันหยัดที่จะตีความให้มีความสอดคล้องกับค่านิยามในบทบัญญัติเกตต์ที่ต้องการให้พิจารณาสินค้าชนิดเดียวกันจากความคล้ายคลึงในลักษณะทางกายภาพเป็นสำคัญ⁷ ทั้งนี้สิ่งหนึ่งที่คาดการณ์ได้ว่าสหภาพยุโรปยังคงยืนยันที่จะพิจารณาสินค้าชนิดเดียวกันโดยยึดหลักการพิจารณาลักษณะทางกายภาพเป็นสำคัญโดยไม่สนใจแนวทางการตีความตามลักษณะการใช้งานดังที่ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ คงเป็นผลมาจากการตีความที่เคร่งครัดโดยเน้นลักษณะทางกายภาพดังกล่าวจะช่วยเบี่ยงเบนผลกระทบในเรื่องการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตรของสหภาพยุโรปได้เป็นอย่างดี⁸ เนื่องจากสหภาพยุโรปเป็นกลุ่มประเทศที่ให้การอุดหนุนสินค้าเกษตรเป็นอย่างมาก แนวทางการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่เน้นลักษณะทางกายภาพเป็นสำคัญนี้เองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สหภาพยุโรปชนะคดีเหล่าไวน์กับองุ่น ที่เกิดขึ้นระหว่างสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา รวมถึงในคดีBoneless Manufacturing Beef and the other ซึ่งเป็นคดีพิพาทระหว่างสหภาพยุโรปและแคนาดา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตัดสินว่าผู้ปลูกองุ่น(grape growers)และผู้เลี้ยงวัว(cattle producer)ไม่ใช่ผู้ผลิตไวน์และไม่ใช่อุตสาหกรรมเนื้อวัว จึงไม่เป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมภายในประเทศที่จะร้องขอให้มีการไต่สวนการทุ่มตลาดได้ เนื่อง

⁷ Stewart Abercrombie Baker, "“Like” Products and Commercial Reality,” in *Antidumping Law and Practice : A Comparative Study*, eds. John H. Jackson and Edwin A. Vermulst, p.290.

⁸ Ibid.

จากมีลักษณะทางกายภาพของสินค้าต่างกัน โดยแนวทางการพิจารณาแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทไม่สนใจการพิจารณาเรื่องการใช้แทนกันได้ของสินค้า

อย่างไรก็ตาม กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของสหภาพยุโรปก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงความเป็นจริงทางการค้าได้ เนื่องจากบริษัทจากต่างประเทศได้ใช้ช่องว่างของกฎหมาย(loophole)เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด(circumvention) เช่น การนำชิ้นส่วนที่ทำการทุ่มตลาดไปประกอบในประเทศที่สามแล้วนำเข้ามาในสหภาพยุโรป ซึ่งการกระทำดังกล่าวหากพิจารณาจากกฎเกณฑ์การตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวที่เคร่งครัดของสหภาพยุโรป การกระทำดังกล่าวเหล่านี้ย่อมไม่เข้าข่ายการพิจารณาว่าเป็นการกระทำการทุ่มตลาดในสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่ผลิตในสหภาพยุโรปที่สามารถใช้จะเก็บอากรตอบโต้การกระทำดังกล่าวได้ สหภาพยุโรปน่าจะถูกปิดล้อมด้วยหลักเกณฑ์ต่างๆดังกล่าว แต่สหภาพยุโรปสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ด้วยโดยไม่จำเป็นต้องใช้คำนิยามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันช่วยในเรื่องดังกล่าว แต่ได้นำเรื่องแหล่งกำเนิดสินค้าและกฎหมายต่อต้านการหลบเลี่ยงอากรตอบโต้การทุ่มตลาดมาช่วยในเรื่องดังกล่าว⁹

จากตัวอย่างข้างต้นของสหภาพยุโรปจะเห็นได้ว่าเป็นความพยายามที่ชาญฉลาดในการที่จะปรับตัวให้ทันกับความเป็นจริงทางการค้าได้โดยไม่เป็นการบิดเบือนต่อคำนิยามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของแกตต์ นอกจากนี้หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นที่ช่วยให้สหภาพยุโรปดำรงสถานะได้ทั้งสองประการแล้ว ส่วนหนึ่งที่ยังช่วยให้สหภาพยุโรปดำเนินหลักเกณฑ์การตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันอย่างเคร่งครัดอยู่ได้ เนื่องจากการแทนที่โดยการบิดเบือน(distorts)หลักเกณฑ์ทางการค้าอื่นๆ เช่น การจัดตั้งสหภาพศุลกากร ซึ่งมีปัจจัยการเข้าสู่ตลาดของสมาชิกECทั้งหมดมีหลากหลายปัจจัย มีการสร้างหลักเกณฑ์เรื่องแหล่งกำเนิดสินค้า(Rule of Origin) เป็นพิเศษเพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด¹⁰ กล่าวคือในกรณีที่มีการหลบเลี่ยงอากรทุ่มตลาดโดยการแจ้งแหล่งกำเนิดสินค้าที่เป็นเท็จ สหภาพยุโรปมีการบัญญัติกฎหมายเข้าไปเก็บอากรสินค้าที่หลบเลี่ยงดังกล่าว

⁹ Ibid.

¹⁰ J.-F. Beseler and A.N. Williams, Anti-Dumping and Anti-Subsidy Law : The European Communities(London : Sweet and Maxwell, 1986), 88.

ได้เนื่องจากสหภาพยุโรปพิจารณาเก็บอากรจากแหล่งกำเนิดสินค้า ไม่ใช่เพียงแค่พิจารณาว่าสินค้าออกจากที่ใด

5.3.1.1 ผลดี

1) เป็นการตีความที่สอดคล้องและเป็นไปตามคำนิยามและแนวการตีความของแกตต์ โดยไม่ขยายขอบเขตไปเกินกว่าที่กำหนดในคำนิยามของแกตต์ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้กำหนดคำนิยามสินค้าชนิดเดียวกันตามความเป็นจริง เพื่อให้มีการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงต่อสินค้า แม้มองในด้านหนึ่งการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันโดยใช้ลักษณะความเหมือนกันทางกายภาพอาจจะเป็นการตีความที่แคบ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้าที่มีสินค้าที่อาจไม่เหมือนกันในทางกายภาพแต่สามารถใช้ทดแทนหรือแข่งขันโดยตรงกับสินค้าภายในของสหภาพยุโรป แต่ขณะเดียวกันนั้นการตีความโดยเน้นลักษณะทางกายภาพบางครั้งก็อาจจะครอบคลุมสินค้าได้กว้างกว่า โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะส่งผลดีแก่การพิจารณาคดีดังกล่าว

2) การวินิจฉัยตีความดังกล่าวเป็นการตีความที่สะดวกต่อการวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ และทำให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการพิจารณาต่างๆ ได้ชัดเจน และไม่ซับซ้อน ต่างกับวิธีการพิจารณาตีความโดยใช้เกณฑ์เรื่องการใช้แทนกันได้ของสินค้า ซึ่งเป็นวิธีการซับซ้อน ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจทางเศรษฐศาสตร์ ดังนั้นจึงเป็นการยุ่งยากในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ในขณะที่เดียวกันนั้นก็ทำให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจการตัดสินได้ยาก เนื่องจากไม่สามารถรู้ได้ว่าการใช้แทนกันดังกล่าวนั้น ใช้เกณฑ์ใดมาเป็นหลักที่ระบุว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน

3) การคงไว้ซึ่งการตีความที่เคร่งครัดโดยเน้นลักษณะทางกายภาพดังกล่าวจะช่วยเบี่ยงเบนผลกระทบในเรื่องการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตรของสหภาพยุโรปได้เป็นอย่างดี

5.3.1.2 ผลเสีย

1) จากการที่สหภาพยุโรปมีแนวทางปฏิบัติที่จะรวมเอาสินค้าใหม่ไปรวมกับสินค้าตัวเก่าซึ่งถูกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดอยู่แล้ว โดยมองว่าสินค้านั้นมีลักษณะทางกายภาพเหมือนกัน จึงเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน เช่น ในการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดของสหภาพยุโรปต่อสินค้านำเข้า

จากญี่ปุ่น สหภาพยุโรปพิจารณานำเอาเครื่องถ่ายเอกสารความเร็วสูง(high-speed copy machines)ไปรวมกับสินค้าตัวเก่าในการทบทวนอากรตอบโต้การทุ่มตลาด หรือเอา high-performance television camera ไปรวมกับสินค้าตัวเก่า ซึ่งทางญี่ปุ่นมองว่า สินค้าตัวเก่าและสินค้าตัวใหม่ไม่ใช่สินค้าชนิดเดียวกันตามความหมายของแกตต์ เนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง และช่วงระยะเวลาที่มีการไต่สวนการทุ่มตลาดนั้น เทคโนโลยีที่ใช้พัฒนาสินค้าตัวใหม่ยังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนา และสินค้าตัวใหม่ยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงเป็นการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันให้ขยายออกไปถึงสินค้าตัวใหม่ ๆ ใกล้เคียงกันไป จึงน่าจะขัดกับความตกลงขององค์การการค้าโลก¹¹

2) การขยายขอบเขตการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันออกไปเช่นนี้จะก่อให้เกิดผลเสียต่อการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าชนิดใหม่(new product development)และการพัฒนาสินค้าที่มีอยู่เดิมให้มีความก้าวหน้าขึ้น(technological advancement) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (high-technology) ทั้งนี้เนื่องจากหากพิจารณาตามหลักเกณฑ์การลงทุนแล้วจะเห็นได้ว่าการลงทุนจะเป็นไปตามวัฏจักรของสินค้า(product life cycle) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วงตามลำดับได้แก่ ช่วงแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่(new product) ช่วงที่ผลิตผลเติบโตเต็มที่(maturing product) และช่วงผลิตผลได้มาตรฐาน(standardized product) ในช่วงที่ผลิตผลเติบโตเต็มที่ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ผลิตสินค้าใหม่จะสามารถกำหนดราคาได้อย่างเต็มที่เนื่องจากตลาดของสินค้าชนิดนั้นยังไม่มีการแข่งขัน และความต้องการของผู้บริโภคยังมีสูง ทำให้สามารถเจาะตลาดสินค้านั้นทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมาเมื่อถึงช่วงปลายของวัฏจักรสินค้า ราคาจะค่อยๆต่ำลงเนื่องจากมีผู้ผลิตรายอื่นสามารถผลิตสินค้าชนิดนั้นได้แล้วรวมทั้งความต้องการของผู้บริโภคก็ลดต่ำลง ความสามารถในการกำหนดราคาของผู้พัฒนาสินค้ารายแรกจะลดลงไป ดังนั้นหากในช่วงแนะนำผลผลิตและช่วงที่ผลิตผลเติบโตเต็มที่ดังกล่าว สินค้าชนิดใหม่ถูกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดเนื่องจากโดนพิจารณา รวมไปถึงสินค้าตัวเก่า ความสามารถในการแข่งขันกับสินค้าตัวเก่าในประเทศนำเข้าที่ควรจะสูงกลับต่ำลงเนื่องจากต้องเพิ่มราคาสินค้าชนิดใหม่โดยรวมต้นทุนการผลิตและอากรที่ถูกเรียกเก็บไปด้วย ตัวอย่างเช่นการที่ประเทศญี่ปุ่นพัฒนาเครื่องถ่ายเอกสารความเร็วสูงส่งออกไปยังสหภาพยุโรป จากเดิม

¹¹ คักดา ธนิตกุลและอุษณีย์ ไพรสนต์, "พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาด พ.ศ. 2542 : ภาพรวมและประเด็นปัญหา," วารสารกฎหมาย 20(2543) : 454.

กำหนดราคาไว้ 50,000 บาทต่อเครื่อง เมื่อเทียบกับเครื่องถ่ายเอกสารชนิดเก่าซึ่งซื้อมีราคา 30,000 บาทต่อเครื่อง หากไม่มีการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดต่อเครื่องถ่ายเอกสารชนิดใหม่ ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าดังกล่าวย่อมมีสูงมาก เนื่องจากผู้บริโภครับเทียบราคาและคุณภาพสินค้าแล้วเห็นว่าราคาไม่ต่างกันมากในขณะที่ประสิทธิภาพของเครื่องรุ่นใหม่ดีกว่ามาก แต่เมื่อเครื่องถ่ายเอกสารดังกล่าวถูกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดทั้งที่ภายในประเทศผู้เก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดก็ไม่สามารถทำการผลิตสินค้าดังกล่าวได้ ราคาเครื่องถ่ายเอกสารดังกล่าวก็ไม่สามารถกำหนดราคาได้แค่ 50,000 บาทเท่านั้นอาจจะต้องเพิ่มราคาเนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นเป็น 60,000 บาท เมื่อผู้บริโภครับเทียบราคาแล้วอาจจะไม่พิจารณาซื้อเครื่องถ่ายเอกสารชนิดใหม่เนื่องจากมีราคาสูงเกินไป ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของผู้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ลดลงทั้งที่ในช่วงดังกล่าวควรจะเป็นเวลาแห่งการทำกำไรของสินค้าชนิดนั้นๆ เพื่อตอบแทนการลงทุนในการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องใช้เงินทุนในการวิจัยและพัฒนาค่อนข้างสูง ดังนั้นเมื่อพิจารณารวมรายได้ที่มาจากสินค้าชนิดหนึ่งตลอดทั้งวัฏจักรของสินค้าชนิดนั้นๆ แล้วอาจจะไม่คุ้มกับเงินลงทุนที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนาสินค้าดังกล่าว ส่งผลให้ทุกฝ่ายไม่สนับสนุนการผลิตสินค้าชนิดใหม่ๆ ขึ้นเนื่องจากไม่คุ้มกับการลงทุน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อไปในวงกว้างรวมทั้งแม้แต่ผลกระทบต่อทางเลือกของผู้บริโภคในประเทศ ผู้นำเข้าเองด้วย¹²

5.3.2 สหรัฐอเมริกา

เมื่อพิจารณาความเป็นจริงทางการค้า จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสินค้ามีความหลากหลายและการใช้สอยที่มากขึ้น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้สังเกตเห็นถึงความจริงดังกล่าวและมีแนวทางในการได้สวนการทุ่มตลาดเป็นไปในแนวทางนี้ กล่าวคือประเทศสหรัฐมองว่าการจะหาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศได้อย่างแท้จริงจะต้องมาจากการพิจารณาทางเศรษฐศาสตร์เป็นสำคัญ โดยสังเกตเห็นว่าสินค้านั้นแม้รูปลักษณะภายนอกจะแตกต่างกันบ้างก็ย่อมจะเป็นธรรมดาทางการผลิตของแต่ละบริษัทในการออกแบบสินค้าที่แตกต่างกันไปเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่ต้องการสินค้าที่หลากหลาย แต่หากสินค้านั้นสามารถใช้แทนกันได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อ

¹² Major Trading Partners Industrial Structure Council MITI, Japan 2000 report on the WTO Consistency on Trade Policies[Online].2000. Available from : [http:// www.miti.go.jp/index-e.html](http://www.miti.go.jp/index-e.html).

อุตสาหกรรมภายในประเทศ ทำให้การกำหนดค่านิยมและตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศสหรัฐอเมริกาครอบคลุมไปนอกเหนือจากลักษณะลักษณะทางกายภาพแล้วยังต้องมีความเหมือนกันในการใช้งานอีกด้วย โดยเฉพาะในเรื่องของความสามารถในการใช้แทนกันได้ของสินค้าถือว่าเป็นปัจจัยในการพิจารณาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

แนวทางการตีความดังกล่าวนี้ยังได้รับการยอมรับทั้งในประเทศแคนาดาหรือแม้แต่ประเทศออสเตรเลียซึ่งแต่เดิมเคยมีแนวทางการตีความในแนวเดียวกับสหภาพยุโรปมาก่อน แต่ในปัจจุบันแนวทางการตีความกลับเน้นถึงความเหมือนกันในการใช้งานและความสามารถในการใช้แทนกันได้ของสินค้าเช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกา

5.3.2.1 ผลดี

1) การตีความโดยเน้นในเรื่องลักษณะการใช้มากกว่าลักษณะทางกายภาพนั้น ทำให้ประเทศที่มีการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันในลักษณะนี้มีโอกาสในการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดได้มากขึ้น เนื่องจากการพิสูจน์ถึงความเหมือนนั้นสามารถทำได้ง่าย เพราะถึงแม้ว่าลักษณะภายนอกจะมีความแตกต่างกันก็ตามก็สามารถเป็นสินค้าที่มีความเหมือนกันได้ หากพบว่าลักษณะของการใช้หรือการบริโภคนั้นสามารถใช้สินค้านี้ดังกล่าวแทนกันได้¹³

2) เป็นการตีความที่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้า เนื่องจากปัจจุบันสินค้านี้มีหลากหลายและมักเป็นสินค้าที่ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้หลายอย่าง ลักษณะการออกแบบก็แตกต่างกัน ดังนั้นการพิจารณาความเหมือนกันของสินค้าโดยเน้นเฉพาะลักษณะด้านกายภาพจึงไม่สอดคล้องไปกับความเปลี่ยนแปลงทางการค้า อาจทำให้ประเทศผู้ใช้แนวทางการตีความโดยเน้นลักษณะทางกายภาพไม่สามารถคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศของตนจากการกระทำ

¹³ เยาวโรจน์ กลิ่นบุญ, “ผลทางกฎหมายของความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 (การทุ่มตลาด) ต่อกฎหมายเศรษฐกิจไทย,” หน้า 71.

การทุ่มตลาดได้ ซึ่งอาจส่งผลให้อุตสาหกรรมภายในประเทศแข่งขันกับสินค้าทุ่มตลาดไม่ได้จนอาจจะต้องปิดกิจการไป

5.3.2.2 ผลเสีย

1) จากคำนิยามคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศสหรัฐอเมริกาจะเห็นได้ว่าการกำหนดคำนิยามขยายจากคำนิยามในมาตรา 2.6 ของความตกลงว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด 1994 โดยเพิ่มเติมการพิจารณาความเหมือนกันในการใช้งานเข้าไปในคำนิยามด้วย¹⁴ รวมทั้งในการตีความว่าสินค้าใดเป็นสินค้าชนิดเดียวกันก็จะพิจารณาจากปัจจัยความสามารถในการใช้แทนกันได้ของสินค้าซึ่งมักจะขยายขอบเขตครอบคลุมสินค้าที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมือนกันดังนั้นแนวการกำหนดคำนิยามและการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของสหรัฐอเมริกาอาจไม่สอดคล้องกับคำนิยามและแนวทางการตีความของแกตต์

2) การตีความโดยเน้นความสามารถในการใช้แทนกันได้ของสินค้านั้นมักจะครอบคลุมสินค้าไว้ในการพิจารณาเป็นจำนวนมาก และส่งผลให้เป็นการกระทำเพื่อการกีดกันทางการค้ามากกว่าจะเพื่อชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ดังจะเห็นได้จากรายงานขององค์การวิจัยอิสระแห่งสหรัฐอเมริกาได้สรุปว่ามาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรมเหล็กในสหรัฐอเมริกาในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการคุ้มครองโดยใช้มาตรการจำกัดโดยสมัครใจ (VERs) ในช่วง พ.ศ. 2512-2517 ต่อมาในช่วงปี 2521-2525 มีการใช้มาตรการกำหนดราคา Trigger Price Mechanism (TMD) และใช้มาตรการ VERs อีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2525-2535 และหลังจากนั้นมาสหรัฐอเมริกาหันมาใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดในการให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมเหล็กภายในประเทศ โดยในปี 2535 ได้มีการเปิดการไต่สวนการทุ่มตลาดสินค้าเหล็กใน 21 ประเทศ มูลค่ากว่า 3.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งภายหลังกระบวนการไต่สวนไม่พบความเสียหายในจำนวนครั้งหนึ่งของคดีที่เปิดการไต่สวน ผลที่เกิดขึ้นทำให้การส่งออกสินค้า

¹⁴ 19 U.S.C. section 1677(10) defines "like product" as "product which is like, or in the absence of like, most similar in characteristics and uses with, the article subject to an investigation."

ค่าลดลงอย่างมาก เช่น สลึงคาร์บอน steel wire rod จากประเทศอาร์เจนตินาลดลงถึง 96% ส่วนหนึ่งของการที่สหรัฐเปิดการไต่สวนสลึงเหล็กและครอบคลุมสลึงเหล็กในประเทศต่างๆ ได้มากเช่นนี้ ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากแนวความคิดที่ว่าสลึงคาร์บอนชนิดเดียวกันของเหล็กที่เน้นความสามารถในการใช้แทนกันได้ในสลึงจะครอบคลุมสลึงคาร์บอนได้ในวงกว้าง สิ่งที่น่าคิดคือ ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการถูกพิจารณาไต่สวนดังกล่าวนี้ใครจะมีเข้ามารับผิดชอบต่อความเสียหายดังกล่าว ซึ่งการพิจารณาเริ่มต้นไต่สวนการทุ่มตลาดในลักษณะดังกล่าวนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการบิดเบือนทางการค้า

3) การตีความโดยเน้นความสามารถในการใช้แทนกันได้ในสลึงคาร์บอนบางครั้งครอบคลุมสลึงคาร์บอนในหลายประเภทเข้าด้วยกันเกินความจำเป็น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้นำเข้าสลึงคาร์บอนไปผลิตเป็นสลึงคาร์บอนชนิดใหม่ในประเทศผู้ทำการไต่สวนได้ จากรายงานของ Professor Charles R. Irish ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านภาษีอากรและกฎหมายระหว่างประเทศมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา กล่าวยอมรับว่า นโยบายการค้าและกฎหมายการค้าระหว่างประเทศที่นำมาใช้ปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ มักจะได้รับการตอบโต้จากประเทศคู่ค้าในลักษณะเดียวกันโดยเฉพาะในกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดที่สหรัฐมีการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด ส่งผลให้ผู้นำเข้าของสหรัฐอเมริกาเอง เช่น ผู้นำเข้าสลึงคาร์บอนเพื่อนำไปผลิตสลึงคาร์บอนอื่นๆ ไม่พอใจกับมาตรการดังกล่าวเพราะทำให้ต้นทุนสูงขึ้นเมื่อนำไปผลิตเป็นสลึงคาร์บอนอื่นๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับประเทศอื่นได้

นอกจากนี้ผู้บริโภคสลึงคาร์บอนดังกล่าวก็เกิดความไม่พอใจเนื่องจากจะต้องซื้อสลึงคาร์บอนในราคาแพงโดยไม่จำเป็นเพื่อใช้ปกป้องผู้ผลิตสลึงคาร์บอนกลุ่มเท่านั้น ส่วนผู้ส่งออกสหรัฐอเมริกา มีความกังวลว่าการพิจารณาตีความครอบคลุมสลึงคาร์บอนเกินกว่าความเป็นจริงนั้น อาจส่งผลให้เกิดปัญหาไปทั่วโลก และอาจส่งผลกระทบถึงการเปิดการค้าเสรีของโลกได้ เนื่องจากประเทศคู่ค้าไม่มั่นใจวิธีดำเนินการมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดดังกล่าวว่ามีความโปร่งใสมากแค่ไหน¹⁵

จากการศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการตีความคำว่าสลึงคาร์บอนชนิดเดียวกันของสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปจะเห็นได้ว่าแนวทางการตีความของทั้งสองประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการตีความที่ให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพของสหภาพยุโรป หรือการตีความที่ให้ความสำคัญกับลักษณะ

¹⁵ มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด. Available from <http://www.moc.go.th/thai/dbel/ecoco/ad-cvd1.htm>.

การใช้งานหรือมีความสามารถในการใช้แทนกันได้ของประเทศสหรัฐอเมริกา แนวทางการตีความทั้งสองแบบต่างมีผลดีผลเสียแตกต่างกัน ซึ่งถ้าสามารถผสมผสานจุดเด่นของการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันได้ก็น่าจะเป็นการตีความที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของความตกลงตอบโต้การทุ่มตลาดอย่างแท้จริง

5.3 ผลกระทบต่อประเทศไทยและแนวทางในอนาคต

เนื่องจากการยกเว้นพระราชบัญญัติตอบโต้การทุ่มตลาดปี พ.ศ. 2542 ของประเทศไทยนั้น ได้ทำการยกเว้นตามแบบของกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของสหภาพยุโรป (Regulation No.384/96) รวมทั้งในส่วนของข้อกำหนดคำนิยามของคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันด้วย ซึ่งผลจากการกำหนดคำนิยามดังกล่าวตามแบบของสหภาพยุโรป ย่อมส่งผลให้แนวทางการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศไทยจำกัดตามคำนิยามที่กำหนดไว้ และเป็นไปในแนวทางเดียวกับการตีความของสหภาพยุโรป คือเป็นการตีความแบบเคร่งครัดโดยพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพเป็นปัจจัยหลัก แนวทางการตีความดังกล่าวมีส่วนดีคือเป็นแนวทางการกำหนดคำนิยามและตีความที่สอดคล้องกับความตกลงของแกตต์ การทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันของผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะง่ายกว่าการตีความที่อาศัยการพิจารณาเรื่องความสามารถในการใช้แทนกันได้ของสินค้า รวมทั้งเจ้าหน้าที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว¹⁶

อย่างไรก็ตามมีสิ่งที่น่ากังวลสำหรับประเทศไทยจากการกำหนดคำนิยามและแนวทางการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่นำแบบมาจากสหภาพยุโรปหลายประการ กล่าวคือ

1) เนื่องจากคณะกรรมการ Industrial Structural Council ของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมประเทศญี่ปุ่น (MITI) เห็นว่า การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่สหภาพยุโรปในเรื่องการพิจารณาเรื่อง

¹⁶ ศักดา ธนิตกุลและอุษณีย์ ไพรสนต์, "พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาด พ.ศ. 2542 : ภาพรวมและประเด็นปัญหา," วารสารกฎหมาย : 452.

สินค้าชนิดเดียวกันไม่สอดคล้องกับความตกลงของแกตต์บางประการ เช่น ในเรื่องการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่ขยายออกไปโดยรวมเอาสินค้าตัวใหม่เป็นสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าตัวเก่าภายใต้การพิจารณาทบทวนการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด เนื่องจากพิจารณาว่าสินค้านี้มีลักษณะทางกายภาพเหมือนกันซึ่ง MITI เห็นว่าเป็นการตีความที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางของแกตต์ ดังนั้นหากประเทศไทยดำเนินการตีความตามแนวทางดังกล่าว ก็อาจจะมีประเด็นการโต้แย้งในการพิจารณาดังที่กล่าวมาได้

2) เนื่องจากการพิจารณาตีความสินค้าชนิดเดียวกันโดยให้ความสำคัญที่ความเหมือนกันของสินค้าจากลักษณะทางกายภาพเป็นสำคัญนั้น อาจไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปของโลกการค้า เนื่องจากปัจจุบันสินค้าส่วนใหญ่จะมีรูปแบบและลักษณะทางกายภาพแตกต่างกันออกไปเป็นอย่างมาก การขายสินค้าที่จากเดิมมักจะจำกัดเฉพาะในประเทศและสินค้าไม่มีความหลากหลายก็เปลี่ยนไปเป็นการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนสินค้าชนิดหนึ่งในตลาดมีจำนวนมาก การพิจารณาว่าสินค้าใดเป็นสินค้าชนิดเดียวกันโดยให้ความสำคัญจากลักษณะทางกายภาพ อาจทำให้ผู้ทำการทุ่มตลาดหลุดพ้นการไต่สวนไปได้ ส่งผลให้การใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศที่ได้รับความเสียหายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3) แม้ว่าสหภาพยุโรปจะมีแนวทางการพิจารณาตีความสินค้าชนิดเดียวกันโดยเคร่งครัดตามตัวอักษร คือให้ความสำคัญที่ความเหมือนกันของสินค้าจากลักษณะทางกายภาพเป็นสำคัญ ซึ่งผลแนวทางการตีความดังกล่าว อาจทำให้ไม่สามารถใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดกับสินค้านำเข้าที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศ เนื่องจากสินค้านำเข้าที่ทำการทุ่มตลาดนั้นไม่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมือนกับสินค้าภายในประเทศแต่สินค้านำเข้าดังกล่าวสามารถใช้แทนกับสินค้าภายในประเทศได้ ประเด็นดังกล่าวนี้สหภาพยุโรปสามารถแก้ปัญหาได้โดยการออกกฎหมายป้องกันการหลบเลี่ยงการทุ่มตลาด แต่ในขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายดังกล่าวเพื่อตอบโต้การกระทำหลบเลี่ยงการทุ่มตลาดของเอกชน จึงเป็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณาแก้ไขต่อไป

5.4 ตารางเปรียบเทียบคำนิยามและการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน

เรื่อง	AD 1994	สหรัฐอเมริกา	สหภาพยุโรป	ประเทศไทย
คำนิยาม	<p>Artical 2.6: Throughout this Agreement the term "like product" ("produit similaire") shall be interpreted to mean a product which is identical, i.e. alike in all respects to the product under consideration, or in the absence of such a product, another product which, although not alike in all respects, has characteristics closely resembling those of the product under consideration</p>	<p>19 U.S.C. section 1677(10) defines "domestic like product" as product which is like, or in the absence of like, most similar in characteristics and uses with, the article subject to an investigation."</p>	<p>Regulation 384/96 Article 1(4) "For the purpose of this Regulation, the team 'like product' shall be interpreted to mean a product which is identical, that is to say, alike in all respects, to the product under consideration, or in the absence of such a product, another product which although not alike in all respects, has characteristics closely resembling those of the product under consideration."</p>	<p>มาตรา 2 "สินค้าชนิดเดียวกัน" หมายความว่า สินค้าที่มีคุณสมบัติเหมือนกันทุกประการกับสินค้าที่ถูกพิจารณา แต่ในกรณีที่ไม่มีสินค้าดังกล่าว ให้หมายความว่าเป็นสินค้าที่คล้ายคลึงกันอย่างมากกับสินค้าดังกล่าว"</p>

เรื่อง	AD 1994	สหรัฐอเมริกา	สหภาพยุโรป	ประเทศไทย
หลักเกณฑ์การพิจารณาสินค้าชนิดเดียวกัน	<p><u>ปัจจัยด้านรูปธรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ลักษณะทางกายภาพ วิธีการผลิตและเทคโนโลยี หน้าที่และวิธีการใช้ ราคา ช่องทางการจำหน่ายและการตลาด พิกัดศุลกากร <p><u>ปัจจัยด้านนามธรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> การแข่งขันโดยตรงหรือการใช้ทดแทนกัน ความเข้าใจของผู้บริโภค ผู้บริโภคชั้นสุดท้าย 	<ol style="list-style-type: none"> ลักษณะทางกายภาพและการใช้ ความสามารถในการใช้แทนกันได้ระหว่างสินค้า ช่องทางการค้า ปัจจัยที่ใช้ในการผลิต และลักษณะการจ้างงาน ความเข้าใจของผู้บริโภคหรือผู้ผลิต ราคา 	<ol style="list-style-type: none"> พื้นฐานด้านลักษณะทางกายภาพ, ด้านเทคนิคการผลิตและ ด้านลักษณะทางเคมี (basic physical, technical and chemical characteristic) ความคล้ายคลึงกันในลักษณะการใช้ (Similar use) ปัจจัยอื่นๆ เช่น ความสามารถในการใช้แทนกันหรือการแข่งขันโดยตรง 	<p>-พิกัดอัตราศุลกากร</p> <p>-ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางเคมีและโครงสร้างของสินค้า</p> <p>-มาตรฐานอุตสาหกรรมขึ้นตอนและกระบวนการผลิต</p> <p>-ช่องทางการจำหน่าย</p> <p>-ผู้ใช้สินค้าชั้นสุดท้าย</p>
หลักเกณฑ์การพิจารณาสินค้าชนิดเดียวกัน	<p>พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นคดีๆไป แต่ให้นำหนักในเรื่องลักษณะทางกายภาพเป็นพิเศษ</p>	<p>พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นคดีๆไป แต่ให้นำหนักในเรื่องลักษณะทางกายภาพเป็นพิเศษ</p> <p>ได้เป็นพิเศษ</p>	<p>พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นคดีๆไป แต่ให้นำหนักในเรื่องลักษณะทางกายภาพเป็นพิเศษ</p>	<p>พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นคดีๆไป แต่ให้นำหนักในเรื่องลักษณะทางกายภาพเป็นพิเศษ</p>

เรื่อง	AD 1994	สหรัฐอเมริกา	สหภาพยุโรป	ประเทศไทย
ผลดีของภาวะความดังก้าว	เพื่อให้แนวทางการตีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด- เข้าใจง่าย สะดวก รวดเร็วในการพิจารณา	เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้า	-สอดคล้องกับค่านิยมและแนวทางการตีความของเกณฑ์ -เข้าใจง่าย สะดวก รวดเร็วในการพิจารณา -เพื่อให้การตีไปแนวทางการพิจารณาคู่หูสินค้าเกษตร	เพื่อให้สอดคล้องกับค่านิยมและแนวทางการตีความของเกณฑ์ -เข้าใจง่าย สะดวก รวดเร็วในการพิจารณา
ผลเสีย	-ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้าที่สินค้าหลายชนิดที่รูปร่างต่างกันแต่สามารถใช้แทนกันได้ -ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงไปทางการค้า เช่นเปิดช่องว่างทำให้เกิดการหลบเลี่ยงการตอบโต้การทุ่มตลาด	-ไม่สอดคล้องกับค่านิยมและแนวทางการตีความของเกณฑ์ -บางครั้งจะมีการขยายการตีความไปจนน่าจะขัดกับบทบัญญัติเกณฑ์ซึ่งอาจนำไปสู่การกีดกันทางการค้าได้	-ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้าที่สินค้าหลายชนิดที่รูปร่างต่างกันแต่สามารถใช้แทนกันได้ -ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงไปทางการค้า เช่นเปิดช่องว่างทำให้เกิดการหลบเลี่ยงการตอบโต้การทุ่มตลาด	-ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการค้าที่สินค้าหลายชนิดที่รูปร่างต่างกันแต่สามารถใช้แทนกันได้ -ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงไปทางการค้า เช่นเปิดช่องว่างทำให้เกิดการหลบเลี่ยงการตอบโต้การทุ่มตลาด